Begroting 2025 gemeenschappelijke regelingen

Omgevingsdienst NHN	Risicoprofiel: middel	DOC-24-831199

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

1. De regeling wordt getroffen voor de uitvoering van en ondersteuning bij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
2. De taken, bedoeld in het eerste lid, betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, en ook taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Voorstel zienswijze raad

Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2025 van de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord met een kanttekening dat de twee financiële effecten uit de reactie zienswijze op de kadernota tijdens twee extra vergaderingen in juni met het AB worden besproken.

Argumenten

1. *Een sluitende begroting:* Er wordt niet uitgegaan van mutaties in de reserves maar het is goed om te zien dat naast de algemene reserve er 2.1 miljoen gereserveerd is om voorbereid te zijn op niet begrote lasten en het meer toekomstbestendig maken van de bedrijfsvoering.
2. *Onduidelijke effecten meerjarenraming:* Vanwege financiële effecten en uitdagingen van de deelnemers heeft het AB aangegeven meer tijd nodig te hebben voor een gedragen besluit en zijn hiervoor in juni 2 extra vergaderingen gepland.

Verwerking zienswijze kadernota 2025 naar begroting 2025

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Ons college heeft op 16 januari en onze raad op 15 februari besloten de volgende zienswijze uit te brengen op uw kadernota 2025:

Een *positieve* zienswijze af te geven, maar daarbij twee kanttekeningen te plaatsen dat:

1. Het financieel effect van de invoering van de Omgevingswet nog niet volledig duidelijk is. In 2024 worden de effecten van de Omgevingswet op de bedrijfsvoering duidelijk. Voor zover bekend zijn de kosten in de loop van 2023 meegenomen in de vastgestelde begroting van 2024. Voor de kosten die nog niet zijn voorzien, is een P.M. post opgenomen. Wij snappen dat het financieel effect van de Omgevingswet op dit moment nog niet volledig duidelijk is. Wij vragen u wel de P.M. post zo snel als mogelijk op basis van de eerste inzichten en uitwerkingen in geld uit te drukken. U heeft toegezegd de deelnemers actief te informeren als zich hierin ontwikkelingen voordoen.

2. De financiële effecten van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP) nog niet bekend zijn. Dit programma bevat onder meer het onderdeel ‘Robuustheidscriteria omgevingsdiensten’. In 2024 wordt vanuit het IBP de basis gelegd voor de jaren 2025 en verder. Wij vragen u deze effecten voor 2025 en verder indien nodig zo snel als mogelijk in geld uit te drukken. U heeft al aangegeven dat er de komende maanden een transitieplan wordt opgesteld om aan deze robuustheidscriteria te gaan voldoen. In maart 2024 zal blijken welk effect dit heeft op de begroting van 2025.

Daarnaast geeft het college het volgende aan u mee:
In 2026 (e.v.) komen de gemeenten in financieel zwaar weer. Het oude financieel systeem van bekostiging vanuit het Rijk loopt in 2025 af. Vanaf 2027 start een nieuw systeem. De gemeenten lopen in 2026 in totaal 3 miljard euro mis. Ook de gevolgen voor de jaren daarna is nog onduidelijk. Hiermee komen veel gemeentelijke begrotingen onder druk te staan. Het is daarom voor ons maar daarmee ook voor uw organisatie verstandig om hier alvast rekening mee te houden en over na te denken.

Wij verzoeken u de zienswijze mee te nemen bij uw besluitvorming over de kadernota en ons daarover te informeren.

Begroting 2025 gemeenschappelijke regelingen

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota.

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatige doelstellingen:
Naast invulling geven aan het verplichte basistakenpakket en de taken van structurele- en incidentele aard, wordt door de vier Noord-Hollandse Omgevingsdiensten gestreefd een gezamenlijk bovenregionaal deel van de taken uniform vorm en invulling te geven met regionaal maatwerk per omgevingsdienst op uitvoerings- en handhavingsbeleid. Daarbij wordt ingezet op ambitie en de maatschappelijke meerwaarde in de fysieke leefomgeving als onafhankelijk partner.

Financiële doelstellingen:
De OD NHN voert de milieutaken uit binnen de vaste lumpsumbijdrage. Deze bijdrage per deelnemer staat vermeld in de begroting. Daarnaast voert de OD NHN zogenoemde VTH-plustaken uit op basis van een uitvoeringsprogramma. De kosten hiervoor worden gefactureerd aan de gemeente (*).

(*) Wij merken op dat de bijdrage van de gemeente Medemblik voor de VTH-plustaken niet als zodanig in de begroting van de OD NHN is opgenomen.

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

De begroting 2025 vermeldt geen specifieke doelstellingen in relatie tot het Pact.

Algemene bevindingen

De OD NHN voert voor Medemblik alle milieutaken uit binnen 3 programma's:

1. *Basistaken Milieu*: de uitvoering van wettelijke milieutaken (vergunningsverlening inclusief het toetsen van meldingen, toezicht & handhaving) voor alle type bedrijven en instellingen die zijn opgenomen op de lijst waarover het Rijk, het IPO en de VNG-overeenstemming hebben bereikt.
2. *Overige milieutaken*: alle wettelijke milieutaken die niet onder de basistaken vallen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze taken ligt bij de gemeenten en de provincie.
3. *Overhead: Conform* Besluit verantwoording en begroting Provincies en gemeenten (BBV) vastgesteld op 30,65% van de totale lasten en worden gefinancierd uit de programma's Milieutaken en VTH-plustaken.

Financiële consequenties

In de vergadering van het algemeen bestuur van 20 maart 2024 is met het vaststellen van de kadernota 2025 de basis voor deze begroting gelegd. Het voorgestelde indexatiepercentage van 3,95% is toegepast in de begroting. De in de kadernota genoemde p.m.-post autonome ontwikkelingen door de Omgevingswet is in deze begroting nader uitgewerkt. De p.m.-post nieuw beleid in het kader van het interbestuurlijk programma (IBP) om te voldoen aan de daarin gestelde robuustheidscriteria is nog niet ingevuld.

Gemeentelijke bijdrage
De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten en de provincie aan de OD NHN in 2024 wordt begroot op € 25.825.000, -. Volgens de vastgestelde verdeelsleutel is de bijdrage van de gemeente Medemblik € 1.634.000, -. De algemene reserve per 1 januari 2025 wordt begroot op
€ 339.000, -.
Kengetallen voor de OD NHN
1. Netto schuldquote: -5.52%.
Een ratio van 1% of lager wordt gekwalificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet de OD NHN aan deze norm en is gelijk aan de Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen.

2. Solvabiliteitsratio: 31,09%.
Een hoge ratio betekent dat de organisatie relatief veel eigen vermogen heeft en goed in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Met een percentage tussen de 20% en 50% valt de OD NHN in de neutrale categorie. In de begroting is rekening gehouden met een algemene reserve van maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Deze

reservepositie is relatief laag ten opzichte van de financiële verplichtingen. De neutrale categorie wordt gehaald door de tijdelijke bestemmingsreserves en het ontbreken van lopende geldleningen.

3. Structurele exploitatieruimte: 0,00%.
De OD NHN dekt met de structurele baten de structurele lasten.

Risico's

Beleidsmatig risico:
Hangende de besluitvorming over het plan van aanpak kan de PM-Post in de begroting 2025 ten aanzien van de robuustheidscriteria nog niet worden ingevuld. Mogelijk vraagt dit om een bijstelling van (extra) aanvragen om taken uit te voeren of een vertraging in ambitie.

Kanttekening:
Een alternatief is het samengaan van omgevingsdiensten om kosten te besparen. Inmiddels is het aantal Omgevingsdiensten gedaald van 28 naar 27, maar mogelijk brengt samengaan afstand tot de regionale opgaven met zich mee. Anderzijds taken terughalen van OD naar gemeente of provincie vraagt meer investering in capaciteit dan in een overspannen arbeidsmarkt wenselijk. Het besluit over de P.M. post om aan de robuustheidscriteria gedegen invulling te geven is mede hierom door het AB uitgesteld. De kans op succes om de doelstellingen voor de robuustheidscriteria te behalen en tegelijkertijd de uitgaven te matigen ligt mogelijk in verdere verkenning van regionale samenwerking en het delen van expertise. Door extra opdrachten te structureren is verdere besparing op externe inhuur haalbaar als meer vast personeel gevonden kan worden en opgeleid.

Financieel risico
Als in juni blijkt dat de besluitvorming m.b.t. het plan van aanpak impact heeft op de begroting 2025, dan wordt dit als aparte begrotingswijziging voorgelegd aan de gemeenteraden en Staten.

Door het ontbreken van een specificatie voor Medemblik voor de VTH plustaken is sturing op de resultaten door beide partijen via de uitvoeringsprogramma's en de benodigde (incidentele) personele capaciteit een aandachtspunt voor de OD en Medemblik.

Weerstandsvermogen en overige financiële risico's:
Zie hiervoor paragraaf 3.1 en 3.1.2 op pagina 25 en 26 van de begroting.